

Het heeft hem blijkbaar bij deze artikelen aan nadere bezinning en bezinking ontbroken.

Zijn ideeën hebben het kristallisatieproces nog niet doorgemaakt.

Daarom betreuren we het, dat hij ze heeft gepubliceerd.

Had hij ze nog wat laten doorzomen en overwinnen, hij zou, ik maak me sterk, iets anders geleverd hebben dan zijn „Vorm-en-geest“-artikelen.

Men roere daarom niet den grooten trom.

Voor ketterijacht bestaat hier geen reden.

Maar wel voor opwekking tot rijpe bezinning

HEPP.

UIT DE SCHRIFT.

vrede in den hemel.

Vrede zij in den hemel en heerlijkheid in de hoogste plaatsen. Lucas 19:38.

Daar is tweemaal gezongen van den Zoon van David. De eerste maal deden het de engelen, die in Betlehem den nacht verlichtten en het Kindeke begroeten.

En den tweeden keer kwam het lied uit menschenmond. Toen was het de schare, die Jesus omstuwde, op den Zondag die Zijn dood voorafging, en die Hem den feestelijken intocht in Jeruzalem berisde, en de koninklijke huldiging.

Dat tweede lied behoorde rijker dan het eerste te zijn. Want wanneer de engelen zingen, de minderen, de knechten die zelf niet ervaren kunnen Gods heil in Christus, dan is het lied der engelen niet anders dan voorbereiding van en noodiging tot den zang der menschen; zijn dezen niet de meerderen, de zonen, die kunnen genieten, in persoonlijke ervaring, die heerlijkheid, in welke de engelen begaafd zijn in te zien? En is het ook daarbij niet waar, dat Gods heil in den Christus op dat oogenblik, dat de menschen zingen van Davids Zoon, reeds veel verder is voortgeschreden, dan in de uren, die aan de engelen Gods den mond heeft geopend? Bij het Kerstfeest is al die glorie voor een Kindeke slechts, waarvan de wereld niet weet en dat Zijn koningschap in niets kan bewijzen. Maar thans, op dezen Palmzondag, is het Kind een Man geworden; en de wereld is om Zijnentwille beroerd en reeds rooken de oogen van duizenden menschen naar het goud dat dezen Davidszoon tot koninklijk siernaal kan zijn.

Van de engelen in den Kerstnacht het thema; nu de menschen nu de taak van de nadere uitwerking. Menschen, discipelen, geroepenen Gods, moet niet uw lied veel heerlijker zijn dan de engelenzang?

Ja, het moet rijker zijn.

Doch het is armer.

Kom en zie. Zie de schare saamstroomen om den Zoon van David; en reeds de wijze van haar feestelijk huldebetoen zegt u, dat de menschen in hun lied bij de engelen ver ten achter staan.

Kom en zie.

Want indien ge alleen maar zoudt komen en hooren, wel, ge zoudt dan kunnen zeggen, dat de mensch in zijn zingen den engelenzang tot volmaking had gebracht.

Mensch en engel, het lied van den Palmzondag en van den Kerstnacht, ze komen hierin overeen, dat ze beide jubelen, dat in de hoogste plaatsen God heerlijkheid ontvangt. Beider zingen zijn tweedeebig; en in het eene deel, dat van de heerlijkheid in den hoge vraagt, stemmen ze samen wonderlijk overeen. Maar in het andere deel, dat over den vrede roemt, gaan ze uiteen. De engel zegt: vrede op aarde. En de mensch hier antwoordt: vrede in den hemel. Beiden spreken ze over die twee: heerlijkheid en vrede. De engel ziet van de hoogste plaatsen weer naar de aarde terug; op aarde ziet hij lichten den vrede, dien de verscheurde menschenziel behoeft. Maar de mensch ziet wel in het eene deel van dit zijn lied eveneens naar boven, doch in het andere deel van zijn zang is het nog niet anders; ook daarin becht wederom aan den hemel zich zijn blik; niet alleen de heerlijkheid, maar ook den vrede bezingt hij in de hoogste plaatsen. En welken, heeft hij niet gelijk? Is dat niet van alles het einde: de hemel? Keert niet Alles daarheen terug, waar de hoogste plaatsen zijn? Wat uit God komt, moet het niet al tot Hem wederkeeren? Ach ja, dat is het groote einde van alle dingen, het groote doel ook van de Christusverschijning: dat Gods vrede tot Hem wederkeere, dat niet de aarde, maar vooral de hemel in blijdschap zij. Dat zij en blijve het eindpunt van alle gedachte en van iedere streefing: dat er vrede zij in den hemel; dat zich de hemel zelf hergeve tot zijn volle harmonie en dat verzoend worden ook de dingen in den hemel (Col. 1:20).

Zeker, wat men hier zingt op den weg van den Olijfberg naar Jeruzalem, het is alles waarheid en schoonheid.

Maar zouden zij, die hier zingen, het zó bedoeld hebben? Komt tot die verhevenheid hun galmend lied? Vraag maar niet langer. Kom en zie.

Want o, indien gy ze ziet onder het hooren! Indien gy ziet hun verhitte aangezichten, indien ge ziet van die opdringende massa de schitterende oogen, die zich heelen een welgevallen drinken uit den beker der vleeschelijke verlustiging aan een Koning, dien zij als aardischen Vorst bezien; dien zij willen kennen alleen als verdelger van Israëls vijanden en als verheerlijker van zijn volk, dat het gesteld worde aan de spits der volkeren! Dan vergaat u de bewondering, en ge verstaat, dat de menschen niet hebben kunnen komen tot de

volheid der gedachten, die aan het lied der engelen zijn rijkdom verleenden.

Want indien het waar is, dat een spontaan opbruiseid lied grijpt naar zulke woorden, die aan de oerat opkomende gedachte kunnen uitdrukking geven, dan is dit lied door zichzelf geoordeeld. Ge verneemt dan in dat woord: „vrede in den hemel“, niet den klaarbewusten eisch, om met heel de aarde, om ook met den vrede der aarde op te klimmen tot den hemel, doch ge hoort daarin dan slechts den roep der onbedachtzaamheid, die aan deze diepe gedachte nog niet in de verie is genadend. Ge zult dan deze spontane uiting van uitbrekende geestdrift niet mogen beoordeelen naar wat er in gevonden wordt, doch naar wat erin gemist wordt. Zózeer is deze jubelende schare in de bedwelming van haar feestvreugde bevangen, dat zij van niets anders weet, dan van de glorificatie van haar nieuwen Koning en van die van Zijn volk met Hem. Zal deze sterke held niet Israël berispen uit der Romeinen hand? Zal Hij niet herstellen den stoel van David in oude glorie? Zal Hij niet Israël de gouden eeuw binnenleiden van uitwendigen vrede en duurzaam geluk? Zie hen opvaren in hun gedachten met hun Koning tot den hemel toe! Een rechtstreekse opstijging naar boven zal van hun Vrededorst de triumflicht zijn; en Zijn vrede, die met uiterlijk gelaat komt, zal door Zijn volk worden ingedragen tot in den hemel! Vrede in den hemel!

Maar aan den nood der aarde denken zij niet. Dat de aarde haar vrede nog niet heeft, nog niet hebben kan, ze weten het niet. Dat is hun oordeel. Riepen zij nog elkander den „vrede uit den hemel“ toe, er zou dan in hun lied een plaats aan de aarde en haar nood zijn ingeruimd. Doch zij kunnen alleen den vrede, die van de aarde den hemel ingedragen wordt; en den vrede, die van den hemel tot de aarde komen moet, droomen ze niet. Van nu aan zullen ze den hemel zien geopend en de engelen Gods nederdalende en opklimmende van de zopen Abrahams!

De gouden eeuw is aangebroken. De hemel is tot zijn rust nu ingegaan. Als de Joden verlost zijn, is de opwaartsche weg voltooid en de hemel kan van heden af zeggen, dat het nu vrede, dat het nu sabbath is — voor den hemel.

Van het aardisch Jeruzalem begint voor alle ding de victorie!

Nu is het bewezen, engelen Gods, dat wij, menschen, moeilijk verstaan; dat wij den meerderen Leeraar behoeven, dan gij zijt.

Gy hebt in uw lied die twee willen omspannen: den hemel boven en de aarde beneden. En gij zijt met wat beneden is geïndigd. De aarde had bij U vrede nodig.

Maar de menschen hebben de nederwaartsche lijn in Uw hemelgebaar niet verstaan. Ze weten het niet, de feestvierenden hier, dat deze Koning den vrede in den hemel niet brengen kan, tenzij Hij eerst tot Zijn lijden inga, en den onvrede smake der hel. Ze weten het niet, dat de vrede in de hoogste plaatsen alleen gekocht wordt door Zijn onvrede. Zijn aftaling in de nederste deelen der aarde (Ef. 4:9), ja, door Zijn nederdaling ter helle. En deze begroeters van hun slechts uiterlijk geschoonden Koning moeten eerst nog verstaan, dat de opgaande lijn niet kan worden gevonden zonder dat eerst langs nederwaartschen weg de Koning ter helle is ingedaald.

Zoo staat het dan thans aan u, die den naam van het geestelijk Israël draagt, alsnog den engelenzang een betere uitwerking te geven, dan hier is geschied. Nu is het in de lijfensweken de vraag, of gij, gij den engelen waardig verkondigt Gods veelvuldige wijsheid (Ef. 3:10). En indien gij den Koning aanvaardt, die niet naar het vleesch tot glorie stijgt, maar Zich door den eeuwigen Geest ten doode overgeeft, en zó aan koninkrijk sticht, dat niet met uiterlijk gelaat komt, wel, dan peilt uw bewondering de diepte der hel, waar Christus den dood versloeg.

Dan vindt gij de verzoening van engelenzang en menschenlied. Dan omvat uw blik beigen op de aarde, en hetgeen boven de aarde is en het is u alles in vrede gebonden. Als dan de engelen evangelie zeggen: vrede op aarde, dan roept gij uit het groote doel des evangelies: vrede in den hemel. En de oogen der engelen, die van boven den Vrede zien gaan naar beneden, naar de aarde, en daarbij de oogen van u, die van de aarde uit den vrede ziet wederkeeren tot den hemel, waar zouden ze elkaar anders kunnen ontmoeten dan bij het kruis?

Het kruis. —

Die schare zag het niet, toen zij den vrede zag uitgaan van Israëls troonsbestijging tot den hemel toe. Maar wie met Paulus gekruist is en van zijn troon is afgeworpen, die roemt in het kruis en alleen in het kruis den vrede, die tot in den hemel reikt. Want het is des Vaders welbehagen geweest, dat Hij door Hem, vrede gemaakt hebbende door het bloed Zijns kruises door Hem, zeg Ik, alle dingen verzoenen zoude tot Zichzelf, hetzij de dingen die op de aarde, hetzij de dingen, die in de hemelen zijn (Col. 1:19, 20).

Alleen bij het kruis leeren de menschen de engelen verstaan en straks onderwijzen. Alleen bij het kruis vloekt het engelenwoord van „vrede op aarde“ en het menschenwoord van „vrede in den hemel“ samen tot het éene: eere zij God in de hoogste hemelen. Alleen het kruis is, engelen en menschen, van u en van uw lied de vrede.

K. SCHILDER.

KERKELIJK LEVEN.

Het studeeren der Ouderlingen.

VIII.

Maar wanneer nu de Ouderlingen genoegzaam tijd voor hun studie hebben gereserveerd, dan staan zij meteen voor de vraag: hoe die aan te vatten? Welk materiaal dient zich het best ten gebruik aan?

Ook daarop wil ik even antwoorden.

Vooreerst mag van een ouderling ondersteld worden, dat hij zich de algemeene geestelijke ontwikkeling eigen maakt, die hij zijn vooraanstaande positie in de gemeente past.

Het opzicht over de zielen eischt, dat zij het geestelijk leven dier zielen verstaan.

Wie met zijn gedachten in een uiterst beperkt kringetje rondraait, kan nimmer goede stuur aan het zieleleven geven.

Het is zeker ook wenschelijk, dat de Ouderling ook in zijn uiterlijke verschijning en optreden van gewone algemeene ontwikkeling blijf geeft.

Zonder hun eenvoud af te leggen, hebben zij toch ook vormen en manieren in acht te nemen. Hieraan ontbreekt soms wel iets.

Hartelijk meelevende gemeenelieden, ook al staan zij in beschaving en ontwikkeling hoger dan hun opzieners, zien dit gaarne door de vingers.

Maar er zijn ook andere gemeenelieden.

Zij moeten meer meegetrokken worden, dan dat zij meeloopen.

Of ook zijn er kritische geesten.

Die nemen aan het min of meer plompe en gebrek aan beschaving verradende aanstoot.

Om hen te winnen is het noodig, dat de Ouderling, ook ten plattelande, de omgangsvormen niet verwaarloost.

Waarmee natuurlijk allermint bedoeld is, dat de Ouderlingen uit een bepaalden stand gekozen moeten worden.

Dat zou juist een wantoestand in de gemeente scheppen.

Doch aangename vormen en zekere algemeene kennis zijn niet aan een bepaalden stand gebonden.

Bovenal echter behoort de Ouderling zich voor een eenzijdige geestelijke ontwikkeling te hoeden. De kring van zijn geestelijke belangstelling mag niet te eng zijn. Hij bepale zich niet tot enkele lievelingsschrijvers en enkele lievelingsonderwerpen. Hij heeft zorg te dragen, dat het terrein van zijn geestelijk interesse zich gedurig uitbreidt.

In dat opzicht komt onze grootere kerkelijke pers hem te hulp. De noodzakelijkheid om zich op plaatselijke en provinciale kerkelijke bladen te abonneren wordt door hem als vanzelf gevoeld.

Maar hoeveel Ouderlingen zouden er niet zijn, die van de grootere kerkelijke bladen geen of weinig nutteloos nemen?

Indien men ten deze een enquête instelde, zou de uitslag niet meevallen.

Toch vindt hij in die grootere pers, wat elk meelevend gemeentelid, maar inzonderheid hij behoeft.

Daarin worden de vraagstukken, die in onzen tijd rijzen, beoordeeld naar Gods Woord. De geesten worden beproefd of ze uit God zijn. Het licht der Schrift wordt geworpen in breedten omtrek.

Nauwkeuriger dan eenig ambtelooz gemeentelid heeft hij dit alles te lezen, te verwerken en straks ook toe te passen.

Hij mag die bladen niet doorvliegen.

Ingeendeel heeft hij den inhoud rustig in zich op te nemen, zich in te prenten, zoodat hij straks, als hij op huisbezoek voor dezelfde kwesties gesteld wordt, daarover een helder advies kan geven.

Dan zal de klacht, dat zooveel Ouderlingen de geestelijke nooden van den Christen, die in de branding van het leven verkeert, niet begrijpt, gaandeweg verstommen.

Dan zullen ze meer aansluiting vinden en vruchtbaarder werken.

Nog iets dient hieraan toegevoegd.

N. l. dat de Ouderling ook kennis neme van de pers, die onze rippere jeugd bearbeidt.

Hij mag dat niet aan sommige ambtsbroeders overlaten, die misschien speciaal zijn aangewezen om contact te houden met de jeugdorganisaties.

Dat er in het college zich ook een Jeugd-ouderling bevindt, onstaat hem niet van den plicht om na te gaan wat er in de jeugdwereld omgaat.

Want ieder Ouderling is en blijft opziener ook over het zaad der gemeente.

Dit alles vormt echter nog maar een inleiding op de speciale studie van den Ouderling.

Een Ouderlingenblad

Onze redactie ontving het volgende schrijven:

Rotterdam, 14 Februari 1922.

Geachte Redactie,

Met zeer veel belangstelling heb ik de artikelen van Dr. V. Hepp gelezen over „het studeeren der ouderlingen“. Als hulpmiddel daartoe kan, zegt hij, een Ouderlingenblad dienst doen. Hij beschrijft dan hoe zulk een blad gereedgemaakt moet worden, maar is toch bevroed, dat het blad op den duur geen levensvatbaarheid zal hebben. Toch geloof ik, dat velen met mij de verschijning van zulk een Periodiek ten zeerste zouden toejuichen. Zulk een Perio-